

ת"פ 21237/09/18 - מדינת ישראל נגד טארק ברקה

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 21237-09-18 מדינת ישראל נ'
ברקה(אחר/נוסף)

בפני כבוד השופט יוסי טורס
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

טארק ברקה

הנאשם

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של פגיעה כשהעברין מזוין, לפי סעיף 335(א)(1) + סעיף 334 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם והמתלונן עבדו יחד במפעל במפרץ חיפה. ביום 7.9.18 העיר המתלונן לנאשם על אופן עבודתו תוך שהוא מרים את קולו ומכנה אותו "חמור". אז, נטל לידי הנאשם פטיש עשוי גומי שבקצותיו ברזל, ניגש אל המתלונן והיכה בגבו ובראשו. כתוצאה ממעשי הנאשם החל המתלונן לדמם ונגרמה לו המטומה תת עורית משמאל, סימן חבלה בגב העליון מימין וחתך בקרקפת האחורית, אשר הצריך תפירה בבית החולים.

תסקיר שירות המבחן

2. נעתרתי לבקשת הצדדים והפניתי את הנאשם לשירות המבחן, אשר הגיש תסקיר בעניינו. שירות המבחן פירט בהרחבה את נסיבות חייו של הנאשם ומנימוקים של צנעת הפרט לא אחזור על הדברים. בתמצית יאמר כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, רווק כבן 22, אשר טרם האירוע מושא כתב האישום עבד לפרנסתו ולמד במגמה להנדסת תוכנה בטכניון. במסגרת צו פיקוח מעצרים שולב הנאשם בטיפול בתחום השליטה בכעסים, וההתרשמות הכוללת הייתה כי הוא מתפקד באופן חיובי, אינו בעל אופי אלים, אך עלול להגיב באימפולסיביות ותוקפנות במצבי לחץ וכעס.

ביחס לביצוע העבירה, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מקבל אחריות מלאה למעשיו ומביע חרטה ובושה על מעשיו. הנאשם הסביר בפני שירות המבחן כי הוא חווה את דברי המתלונן כמשפילים ובוטים והדבר גרם לו לתחושת זעם. מאז האירוע נעשתה סולחה בין משפחות הנאשם והמתלונן ושירות המבחן התרשם כי האירוע נתפס בעיני הנאשם

כחריג ואינו משקף את דפוס התנהגותו הקבוע. עם זאת, הנאשם לא הביע נכונות ומוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי ולפיכך נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו, ואף המליץ על ענישה מוחשית מרתיעה ומציבה גבולות בדמות מאסר שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, פיצוי למתלונן והתחייבות להימנע מעבירה.

טיעוני הצדדים והראיות לעונש

3. אביו של הנאשם העיד במסגרת הטיעונים לעונש. האב סיפר על הסולחה שנערכה בין משפחתו לבין משפחת המתלונן, במסגרתה שולם פיצוי למתלונן, וטען כי היום היחסים בין המשפחות תקינים. אעיר כבר עתה כי בעניין תשלום הפיצוי, נתגלעה מחלוקת בין הצדדים, שכן המתלונן הכחיש בפני ב"כ המאשימה כי קיבל פיצוי כלשהו. אפשרתי לנאשם להגיש ראיות בדבר תשלום למתלונן, והוגש הסכם הסולחה שנערך בין המשפחות וההתייחסות אליו תובא בהמשך.

4. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם וטענה כי הערכים המוגנים שנפגעו הם שלום גופו ובטחונו של המתלונן. בעניין חומרת הנזק נטען כי מעוצמת המכה נפצע המתלונן ודימם מראשו. בהסכמת הנאשם הוגש גם צילום הפטיש להמחשת מהות הכלי ופוטנציאל הנזק שיכול להיגרם ממנו. ביחס למתחם הענישה ההולם עבירה זו בנסיבותיה, עתרה המאשימה למתחם שנע בין 9 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר, וביקשה להשית על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי.

5. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות ביצוע העבירה, אשר לדבריו לא כללו תכנון מוקדם והיו תוצר של איבוד שליטה רגעי, שנבע מהתגרות המתלונן בנאשם. צוין כי הנאשם לא הצטייד בפטיש מבעוד מועד, ומדובר היה בכלי עבודה שהיה במקום ושימש את העובדים. נטען כי הנאשם הביע חרטה על מעשיו ונערכה סולחה בין המשפחות, במסגרתה שולם פיצוי למתלונן על סך 15,000 ₪. ביחס לנתוני האישיים של הנאשם, הודגש כי מדובר באדם צעיר, ללא עבר פלילי, סטודנט ללימודי הנדסה בטכניון. הגם ששירות המבחן לא המליץ על הימנעות מהרשעה (וכאמור, אף המליץ על עונש מאסר בעבודות שירות) ביקש הסנגור לשקול ביטול ההרשעה. בהקשר זה טען הסנגור כי הרשעה עלולה לפגוע בעתידו המקצועי של הנאשם. ביחס לעונש הראוי הוגשה פסיקה וההגנה עתרה להעדיף את שיקולי השיקום בעניינו של הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ.

הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על המעשה וסיפר על אודות השפעת ההליך הפלילי על חייו, בכך שנאלץ להפסיק את לימודיו והיה עצור במתקן כליאה במשך כ- 10 ימים, ולאחר מכן נותר בתנאי מעצר בית שנמשכים עד היום. הנאשם ביקש להימנע מהרשעתו בדיון ולאפשר לו לשוב ללימודיו. כן הביע רצון להשתלב בטיפול.

דיון והכרעה

הדרישה לביטול ההרשעה

6. משנמצא אדם אשם בביצוע עבירה פלילית הכלל הוא שיש להרשיעו. נקבע לא אחת כי

"מושכלות ראשונים הם כי דרך כלל, בית משפט אשר קבע כי נאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו ירשיעו בדיון. ככלל, משנמצא כי אדם עבר עבירה, מתחייב כי הליך הפלילה יכנגדו וימוצה בדרך של הרשעתו וענישתו מציאות וזו עומדת ביסוד הליך איפסות חוקת קין ושווינו." (ע"פ 2669/00 **פלוני נ' מדינת ישראל** (17.8.00)). עם זאת, נקבע בפסיקה כי ניתן יהיה להימנע מהרשעת נאשם בנסיבות חריגות, בהן נמצא שקיים יחס בלתי סביר בין הנזק שיגרם לו מהרשעתו בדיון, לבין האינטרס החברתי שבמיצוי הדין עמו ובתועלת הציבורית שתושג מכך (ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337). חריג זה נועד לאפשר לבית המשפט להימנע מפגיעה חמורה בנאשם, אשר עניינו, על שלל היבטיו, אינו מתאים לעיקרון העונשי הכללי, בשל נסיבות אישיות מיוחדות, אל מול מהותה של העבירה. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.2007):

"המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון."

7. במקרה זה ניצבת בפני הנאשם משוכה גבוהה כבר בשאלת מהות העבירה והאפשרות להימנע מהרשעה בגינה. העבירה שעבר הנאשם חמורה וזאת אף בהביאי בחשבון כי קדמה לה התגרות מסוימת מצדו של המתלונן. מדובר בהפגנת אלימות חמורה, תוך שימוש בנשק קר, ואין להתעלם מכך שהמעשה יכול היה להסתיים בצורה חמורה יותר. ספק אם חומרת המעשים מאפשרת מסר של סלחנות בדרך של ביטול ההרשעה (ראו בהשוואה, בשינויים המחויבים: עפ"ג 37731-02-18 **עקיבא נ' מדינת ישראל** (27.6.18); עפ"ג 51745-01-12 **מדינת ישראל נ' יצחק צח בבתי** (22.6.12); ע"פ 201/18 **ליאור טויזר נ' מדינת ישראל** (8.7.18)).

8. עם זאת, אף אם אניח שניתן בנסיבות מסוימות לוותר על ההרשעה במקרים מעין אלו, ברי כי יהיו אלו מקרים בהם הוכחה פגיעה חמורה במיוחד שתגרם לנאשם ולשיקומו בשל ההרשעה (רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.14); רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (26.4.14); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (4.3.13)). אינני סבור שהוכחה פגיעה שכזו במקרה זה. אכן, הנאשם הוא צעיר נעדר עבר פלילי המצוי בתחילת דרכו בלימודי הנדסת תוכנה, ומובן כי להרשעה תתכן השפעה על עתידו התעסוקתי. ואולם, לא כל פגיעה אפשרית ותיאורטית מצדיקה ביטול הרשעה. לעולם נלוות להרשעה פגיעה אינהרנטית בנאשם ובאופן בו רואה זאת הציבור כולו ובכלל זה מעסיק פוטנציאלי. הנאשם לא טען לפגיעה קונקרטית כלשהי מבחינה תעסוקתית ולמעשה טען לפגיעה כללית, שהיא אינהרנטית להרשעה. לא די בכך כי מדובר במי שהחל בלימודים אקדמאיים על מנת לבסס "חזקת פגיעה" המצדיקה ביטול הרשעה. לכך יש להוסיף כי אף שירות המבחן, שהוא הגוף האמון על שיקום הנאשמים, לא סבר כי נכון לשקול את ביטול ההרשעה ואף המליץ, כאמור, על ענישה מוחשית בדמות מאסר בעבודות שירות.

סיכומי של דבר, אין הצדקה במקרה זה לביטול ההרשעה.

קביעת מתחם הענישה

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על פי סעיף 40ט' לחוק העונשין.

10. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** במעשיו פגע הנאשם בשלמות גופו, כבודו וביטחונו של המתלונן.

11. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירה:** מובן שאין לייחס לנאשם תכנון מוקדם ומדובר באירוע ספונטאני מובהק. למעשה אף קדמה הערת המתלונן לנאשם על אופן עבודתו, תוך שהוא מרים את קולו ומכנה אותו "חמור". אכן, מדובר בהתגרות מסוימת של המתלונן, ואולם ברי שתגובתו של הנאשם הייתה לא פרופורציונאלית ואלימה ביותר. לכך יש להוסיף את מהות הכלי בו עשה שימוש הנאשם. מדובר בפטיש, אשר אמנם עשוי פלסטיק ברובו, אך מדובר בחומר קשיח שכולל בתוכו אף חלקי מתכת. כלי זה, הוא אפוא בעל פוטנציאל ממשי לגרימת נזק ממשי, קל וחומר כאשר מדובר במכה לאזור הראש, כפי שעשה הנאשם. בפועל נגרם נזק לא חמור יחסית, אשר כלל חתך בקרקפת שהצריך תפירה, המטוטה וסימן חבלה בגב.

12. **מדיניות הענישה הנוהגת:** לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: ת"פ 65113-03-16 **מדינת ישראל נ' מלכה** (18.10.17), בו נידון הנאשם לעונש מאסר בן שישה חודשים בעבודות שירות, בשילוב צו מבחן, וזאת בשל כך שחבט בראשו של המתלונן באמצעות קפיץ מתכת וגרם לו לחבלה. האירוע התרחש במקום העבודה והתקיפה התבצעה בצוואת וכללה אף מכת אגרוף לראשו של המתלונן; ת"פ 15515-07-15 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (12.9.16), בו נידון הנאשם ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות לאחר שהיכה את המתלונן בצוואת באמצעות פרופיל מתכת בראשו וגרם לו לחתכים שהצריכו תפרים; ע"פ 4519/12 **מדינת ישראל נ' יוסף אנוקשווילי** (1.11.12), בו הועמד עונשו של הנאשם על 9 חודשי מאסר בפועל, חלף 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, בגין תקיפתו ופציעתו של המתלונן באמצעות מקל בכל חלקי גופו; רע"פ 5675/15 **ולדימיר רדאוש נ' מדינת ישראל** (24.8.15), בו נדחתה בקשתו של נאשם לרשות ערעור על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר, לאחר שהיכה את המתלונן בראשו באמצעות בקבוק וגרם לו לחתך מדמם; רע"פ 8699/15 **אחמד אבוהאני נ' מדינת ישראל** (17.12.15), בו נדחתה בקשתו של נאשם לרשות ערעור על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר בפועל, לאחר שהיכה אחר באמצעות חפץ חד בראשו ופצע אותו; רע"פ 1601/14 **פרץ נ' מדינת ישראל** (3.3.14), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו - 10 חודשי מאסר בפועל, לאחר שתקף את המתלונן באמצעות בקבוק זכוכית בראשו; רע"פ 5655/13 **עמרם נ' מדינת ישראל** (20.11.14), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו - 12 חודשי מאסר בפועל, לאחר ששבר בקבוק על ראשו של אחר וגרם לו חתך באורך 10 ס"מ; ע"פ 5641/09 **מדינת ישראל נ' דניס ברינסקי** (22.3.10), בו נדחה ערעור המדינה על קולת עונשו של הנאשם - 6 חודשי מאסר בעבודות שירות - בגין תקיפתו ופציעתו של המתלונן באמצעות בקבוק זכוכית בראשו. בעניין זה ניתנה הבכורה לשיקולי שיקום.

לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירה מושא עניינו נע בין מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

13. אקדים ואומר כי לידי לא הוכחו סיכויי שיקום בעניינו של הנאשם, ובכל מקרה, לא כאלו המצדיקים חריגה ממתחם הענישה אותו קבעתי. שירות המבחן התרשם כי לנאשם אין כל רצון להשתלב בטיפול ממוקד בשליטה בכעסים התואם את צרכיו. לנתון זה משקל ממשי לצורך קביעת סיכויי שיקום. אכן, הנאשם נעדר עבר פלילי, ואפשר שהאירוע אינו תואם את ערכיו והתנהגותו בדרך כלל, אך בשים לב לצורך שראה שירות המבחן בהליך טיפולי ייעודי עבורו על מנת להקטין את הסיכוי להישנות עבירה דומה, מתקשה אני לראות כי הוכחו סיכויי שיקום ממשיים בעניינו, כאשר הנאשם סירב לעבור טיפול שכזה. (לקריטריונים לצורך קביעת סיכויי שיקום ראו ע"פ 6637/17 **אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.18), פסקאות 23-25 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק-ארז).

14. בהיעדר סיכויי שיקום המצדיקים חריגה מהמתחם, אמור העונש להיגזר בגדרו. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון לקולה את גילו הצעיר, עברו הפלילי הנקי ואת הודאתו, אשר ביטאה קבלת אחריות כמו גם חסכון בזמן שיפוטי, ובפרט חסכה את העדת המתלונן. לנתונים אלו נתתי משקל ממשי. כן הבאתי בחשבון את הסכם הסולחה שגובש בין משפחות הנאשם והמתלונן. (לאופן בו יש להתחשב בהליך של סולחה או צדק מאחה, ראו למשל ע"פ 5883/15 **יוסף אבו ציאם נ' מדינת ישראל** (24.11.16); כן ראו, ד"ר רון שפירא "**הגיעה העת לסולחה**" הפרקליט מח(2) 433 (2006)). כן יש להביא בחשבון את התרשמות שירות המבחן מאישיות הנאשם, ערכיו והתייחסותו לעבירה.

15. שכלול נתונים אלו מביאני לכלל מסקנה לפיה העונש ההולם את נסיבות העניין הוא מאסר קצר בעבודות שירות. אין כל הצדקה לעונש מאסר למשך 9 חודשים כעתירת המאשימה. מדובר בעונש ארוך וקשה, אשר אינו הולם את נסיבות המקרה. מנגד, הסתפקות בצו של"צ בלבד, אינה מבטאת נכונה את חומרתו היחסית של המקרה. בעניין קביעת משכו של המאסר (בעבודות שירות) הבאתי בחשבון כי הנאשם היה נתון בתנאים מגבילים תקופה לא מבוטלת וכי בכך גם נאלץ להפסיד שנת לימודים. ראיתי חשיבות בהשתלבותו במעגל הלימודים לצורך שיקומו. לא התעלמתי מהפסיקה שהגיש הסנגור, ממנה עולים מקרים בהם בתי המשפט נמנעו מהרשעה בעבירות דומות, והסתפקו בענישה מקלה בדמות צו של"צ ועונשים נלווים, אך מדובר היה במקרים בעלי נסיבות מיוחדות לקולה, שאין מתקיימות במקרה זה ובכל מקרה עונשים אלו מצויים מחוץ למתחם שנקבע.

16. בעניין הפיצוי למתלונן, מובן כי מקרה זה מצדיק פסיקת פיצויים. בהסכם הסולחה צוין כי המתלונן קיבל פיצוי המשקף את מלוא נזקיו. הסכום לא פורט בהסכם והמתלונן אינו חתום עליו, אלא אביו. הסנגור טען כי שולם למתלונן פיצוי בסך 15,000 ₪ וביקשתי מהמאשימה לברר את נכונות הטענה. לאחר שיחה עם המתלונן, הודיעה ב"כ המאשימה כי הוא מכחיש שקיבל סכום כלשהו. כאמור לעיל, אפשרתי להגנה להמציא ראיות בדבר תשלום, אך מעבר להסכם הסולחה עצמו (שכאמור אינו מפרט את סכום הפיצוי והמתלונן עצמו אינו חתום עליו) לא הוגשו ראיות נוספות להוכחת הטענה. לאור כך, אפסוק סכום פיצוי, תוך הבאה בחשבון של נתונים אלו, תוך שברור שאין בכך למצות את מלוא זכותו

של המתלונן וכי זכותו להגיש תביעה אזרחית, בכפוף לכל דין והסכם.

17. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **מאסר למשך 4 חודשים.** המאסר יבוצע בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. על הנאשם להתייב במשרדי הממונה בטבריה ביום 12.5.19 בשעה 08:00. שאר ההוראות בהתאם לאמור בחוות הדעת. הוסבר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות והוא יאלץ לשאת ביתר התקופה בבית מאסר.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.

ג. פיצוי למתלונן (ע"ת מס' 4) בסך 18,000 ₪. הפיצוי ישולם בשלושה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.19 במזכירות בית המשפט ועל פי שוברים שיונפקו לנאשם. המאשימה תמציא בתוך 14 יום למזכירות את פרטי חשבון הבנק של המתלונן.

המזכירות תשלח את גזר הדין לממונה ולשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

המוצג פטיש - יש להשיב לבעליו (המעביד) בחלוף תקופת הערעור.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשע"ט, 29 אפריל 2019, במעמד הצדדים.